

at de levede under usle og elendige Vilkaar, og denne bestandige Omtale her i Tinget har bidraget til, at vore Stats-tjenestemænd maaske selv ere komne til at tro paa, at de levede under saa usle Vilkaar, og dette har atter bidraget til, at Lovgivningsmagten i et givet Øjeblik gav stærkere efter med Hensyn til Fast-sættelsen af Lønningerne, end det efter min Mening var nødvendigt. Jeg tror derfor, man ikke kan sige andet, end at det ærede Medlem mere end nogen anden — ja, jeg burde maaske i denne Forbindelse mindes det ærede Medlem fra Rønne (Blem) — har bidraget til, at vi have faaet vor Finanslov op til den Højde, den nu har.

Som bekendt blev Forslaget i Efter-aaret forelagt med et Underskud af 7,100,000 Kr. Det maa dog siges om Regeringen, at den i Aar har forelagt en Finanslov med færre nye Bevillinger end sædvanlig, naar undtages Forhøjelserne paa Lønningslovene, der beløbe sig til 7,800,000 Kr. Hvis vi altsaa havde haft Ministeriets Paamindelse in mente og sagt: Lad os passe paa ikke at komme med alt for mange nye Bevillinger, kunde vi maaske i Aar have sendt det andet Ting en Finanslov, hvor der ikke var Tale om noget særligt Underskud. Jeg antager, det er i denne Vaande, det ærede Medlem nu paaberaaber sig min Støtte til at spare hist og her, hvor det ærede Medlem vel at mærke synes, der burde spares, hvilket jo undertiden ikke falder sammen med andres Principper, og jeg vil gerne hjælpe det ærede Medlem til at spare, vel at mærke, hvor han er enig med mig, men jeg vil dog lade det ærede Medlem vide, at han selv er Skyld i, at vi nu staa med disse sørgelige Resultater paa Finansloven.

K. M. Klausen: Jeg nødsages til atter at tage Ordet for at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af de mange Udtalelser, der ere rettede til mig. Maa jeg først vedrørende Spørgsmaalet om Skoletilsynet udtale, at det Standpunkt, jeg staar paa her, er Venstres gamle Standpunkt, det er Bergs gamle Standpunkt, jeg her forfægter, og det er Bergs gamle Standpunkt, som det ærede Medlem fra Kerteminde (Pinstrup) angriber. Berg har stærkere end nogen anden i denne Sag slaaet til Lyd for, at vi maa bort fra det gejstlige Tilsyn, at Skolen ikke skulde leve i Kirkens Skød, Skolen var stærk og stor nok til at kunne føre sit selvstændige Liv og til at faa et

virkelig sagkyndigt Tilsyn, som vilde føre Skolen fremad. Jeg har udtalt, at en af Grundene, hvorfor vor Skole stagnerer, er det gejstlige Tilsyn, vi have haft. Jeg har ikke skaaret alle Præster, Provster og Biskopper over een Kam. Der er, som Hostrup siger, honnette Folk i alle Haandteringer, ogsaa indenfor Gejstligheden. Det indrømmer jeg, men man vil forgæves søge ret mange indenfor Præstestanden, der have gjort noget for at bringe vor Skole fremad. Er der noget, man kan bebrejde dette Tilsyn, at det har manglet, er det Initiativ.

Det ærede Medlem fra Kellerup (Jensen-Knudstrup) indrømmede, at man kan være tvungen til at sende sine Børn hen i den Skole, som er for Haanden. Det er ganske vist ikke en Tvang ifølge Lovens Bogstav, men det er en Tvang ifølge de økonomiske Forhold, at fattige Folk de allerfleste Steder i vort Land intet Valg have, men maa sende deres Børn hen i Folkeskolen i det Sogn, de nu høre til. De have ikke Raad til at sende dem til private Skoler, og mange Steder findes der heller ingen private Skoler, hvor de kunne sende dem hen.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger overfor den højtærede Minister. Den højtærede Minister sagde, at han ikke kunde forstaa, at jeg ikke, første Gang jeg havde Ordet om dette Budget, nærmere havde forklaret min Udtalelse om, at Tilskuddene naaede op til 3,000 Kr. eller 2,800 Kr. Jeg synes, det er meget let at forstaa. Naar nemlig disse Skoler, som før have været private, gaa over til at blive kommunale Skoler, gaar den Stab af Lærere, som er ansat ved de private Skoler, over i Kommunens Tjeneste, og de faa saa Lønningstilskuddene op til 2,800 Kr. eller 3,000 Kr., akkurat som Lønskaalen nu er. Kommunerne udrede Grundlønnen, og det er Staten, som kommer til at udrede Lønningstillægene op til de 3,000 Kr. eller 2,800 Kr., alt efter den Lønningsskala, der er vedtagen. Der er, synes jeg, noget urimeligt i, at naar en Skole skifter Ejer, skulde dermed være givet, at Tilskuddet følger med til den nye Ejer. Det betyder ganske simpelt, at den, som sælger Skolen, kapitaliserer det Tilskud, som Staten hidtil har givet, saaledes at Salgssummen derved bliver saa meget højere, end den ellers vilde være bleven. Man kan ikke saadan paa Forhaand slaa fast, at naar en Skolebestyrer eller Skoleejer har haft et Tilskud, skal det gaa over til hans Eftermand. Det kommer vel noget